

Täysistunto

Tiistai 13.2.2018 klo 14.02—16.38

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 3/2018 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 18. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

16.12 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämäkin asia on kohtuullisen tekninen asia. Siinä tehdään säädösviittausten päivityksiä ja teknisiä muutoksia EU-lainsäädännön pohjalta. Mutta aina kun näitä muutoksia tehdään, Suomessa kannattaa vähentää byrokratiaa aina, kun se on tehtävissä, ja tässäkin tapauksessa näin toimitaan.

Kun näitä markkinajärjestelyjä nyt tehdään, esimerkiksi kun ruhon luokituspakoissa ylärajat muuttuvat, nousevat, niin totta kai Suomen kannattaa tämä etu hyödyntää, ja näin monet pienteurastamot saavat hyötyä. Itse asiassa Maaseudun Tulevaisuudessa olikin kirjoitettu muun muassa tähän asiaan liittyen joku viikko sitten artikkeli siitä, että ruhon tarkastukseen oli tulossa helpotuksia ja yksittäinen toimija koki, että työtä ei ole tehty riittävästi kansanedustajien taholta. Minusta se oli aika surullista, kun itsekkin tälle asialle olin monta työpäivää uhrannut ja vienyt asiaa EU:hun asti, ja täältä tämäkin asia nyt osin tulee. Eliikä käytännössä on niin, että ennen nämä luokitusvaatimukset ovat koskeneet teurastamoja, joissa teurastetaan vähintään 75 kahdeksan kuukauden ikäistä nautaeläintä viikossa, ja nyt se raja nousee 150 eläimeen viikossa. Tämä on aika merkittävää. Sitten toinen asia, joka koskee teurastusta sianlihan tuotannossa: siellä se raja nousee 200:sta 500:aan.

Käytän sitten erikseen puheenvuoron hevi-alasta eli hedelmä- ja vihannesalasta.

16.14 **Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä käsittelyssä oleva maatalouden markkinajärjestelyä koskevan lain muutos on hyvä esimerkki EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ja sen hallinnon monimutkaisuudesta. Tässähän on kyse pääosin täysin teknisistä muutoksista, jotka selkeyttävät viranomaisten toimintaa ja niiden välistä työnjakoa.

EU-sääntelyn pikkutarkkuudesta ja monimutkaisuudesta taas kertoo se, että tämä tekninen lakiehdotus on 42 sivun laajuinen byrokraattinen paketti. Byrokraattisuutta kuvaa tuon 42 sivun mitan lisäksi sekin, että alan toimijat ja viranomaiset toteavat, että tällä ei juurikaan tule olemaan taloudellisia vaikutuksia tai vaikutuksia viranomaisten resurssien tarpeeseen. Eli teemme 40 sivun edestä muutoksia, jotka selkeyttävät asioita hallinnollisesti mutta joilla ei ole suurempia vaikutuksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2018 vp

Tätä esimerkkiä vasten minä en todellakaan pidä pahana tulevan ohjelmakauden valmisteluun asetettua tavoitetta maatalouspolitiikan ja -hallinnon yksinkertaistamiseksi ja kansallisen liikkumavaran lisäämiseksi asioiden täytäntöönpanossa, koska niin kuin nämäkin sinänsä hyvät ja aiheelliset tarkennukset tähän lainsäädäntöön osoittavat, kansalliselle liikkumavaralle on tarvetta, byrokratiaa pitää pystyä karsimaan ja asioiden toteuttamiseen ja toimeenpanoon halutun päämäärän saavuttamiseksi pitää saada käytännönläheisyyttä ja maalaisjärkeä.

16.16 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Todellakin tämä lainsäädäntö on näitä Euroopan unionin byrokratiaan liittyviä muutosesityksiä, joilla muutetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annettua lakia. Väkisin nousee mieleen ajatus siitä, että byrokratia näköjään pyrkii itsensä saattamaan aina ajan tasalle, ja varmaan siinä on sekin näkökulma, että ne henkilöt, jotka sitä byrokratiaa tuolla pyörittävät, tulevat ainakin täysin työllistetyiksi — no, tavoite se on kai sekin.

Mutta tämän kaiken byrokratian rinnalla jää yksi asia huomaamatta, joka minun sieluni sattuu, ja se on juuri se, että samaan aikaan, kun näitä erilaisia manööverejä lainsäädäntöön muutetaan, jotta menevät paperit oikein ja byrokratia oikein, markkinoille tulee kaiken maailman terveydelle haitallisia aineita sisältäviä elintarvikkeita. On MRSA-bakteeria; nyt on löytynyt Euroopasta se uusi superbakteeri, joka ei usko sitten mitään antibiootteja, sitä löytyy jo lihatuotteista Euroopassa kautta linjan. Samoin salmonella leviää kulovalkean tavoin. Antibiootteja saa käyttää hillittömästi, niitä tuntuu jokainen ihminen saavan kehoon mistä ruoasta tahansa. Vieläkään ei saada Euroopan alueella ruokapakkauksiin selviä merkintöjä, joista voisi lukea, että tämä, esimerkiksi liha, ei sisällä mitään lääkejäämiä, antibioottijäämiä tai muita. Sellaisen merkinnän saaminen on äärimmäisen vaikeaa, mutta varjeltoon, kun pitää lähteä muutamaa byrokratian pykälää muuttamaan — kyllä sitten on koko Euroopan unionin koneisto terävänä, että tähän homma tehdään. Olisikohan pikkuhiljaa ruvettava järjen tulemaan päähän. Kuinka monta sataatuhatta ihmistä pitää kuolla johonkin epidemiaan ennen kuin ruvetaan ymmärtämään, missä on se todellinen ongelma? Meidän suomalaisten pitää tässä asiassa pysyä mieli kirkkaana ja järki terävänä, niin että pidämme nämä omat puhtaat elintarvikkeet tässä maassa puhtaina edelleen ja sen jälkeen pyrimme markkinoimaan niitä Eurooppaan. Sen minä tiedän, että puhdas ruoka on tulevana vuosina varmasti markkinahitti, se on ihan varma.

16.18 Anne Kalmari kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Hoskonen puheet olivat musiikkia korville, ja edustaja Viljanen nosti erittäin hyvin tämän byrokratia-asian, mutta ajattelin, että vielä tulevaisuuteen tähdäten haluaisin käyttää puheenvuoron tästä tuottajaorganisaatiosta, jota tämä markkinajärjestelylaki myöskin koskettaa. Tämä on siis vanhan EU-lainsäädännön täytäntöönpanoa ja järkevöittämistä. Siinä esimerkiksi käydään pelisääntöjä siitä, mihin hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden tukia voidaan käyttää, ja toimintatapaa siltä osin auki.

Mutta haluaisin puhua tulevaisuudesta. Nimittäin koko Euroopan mitassa on keskusteltu elintarvikemarkkinoiden reilusta toiminnasta ja nyt pohditaan seuraavalle kaudelle myöskin toimenpiteitä tähän asiaan, ja toivoisin Suomelta aktiivisuutta, mitä meiltä on jo osoitettukin siinä, että mietimme aivan uusia toimintatapoja esimerkiksi tällaisille tuottajaorganisaatioille. Kun kauppa on hyvin keskittynyttä ja toiminta ei tunnu tällä hetkellä sillä tavalla reilulta, että sinne alkutuottajalle asti tämä lisäarvo, mikä ketjussa syntyy, valui-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2018 vp

si, niin olisi syytä pohtia järeämpiä toimintamahdollisuuksia aina hinnanmuodostuksesta ja tämäntyyppisistä neuvotteluista lähtien. Nytkinhän mahdollista on keskustella siitä, paljonko tuotteita markkinoille saatetaan, ja erilaisista säilyvyyksistä ja kaupan pitämisen parantamisesta, tuotannon suunnittelusta, näistä asioista, mutta myöskin hintakeskustelut saattaisivat olla tulevaisuudessa aivan relevantteja. Meistä on aivan luonnollista, että ay-liikkeet [Puhemies koputtaa] keskustelevat minimipalkoista.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.